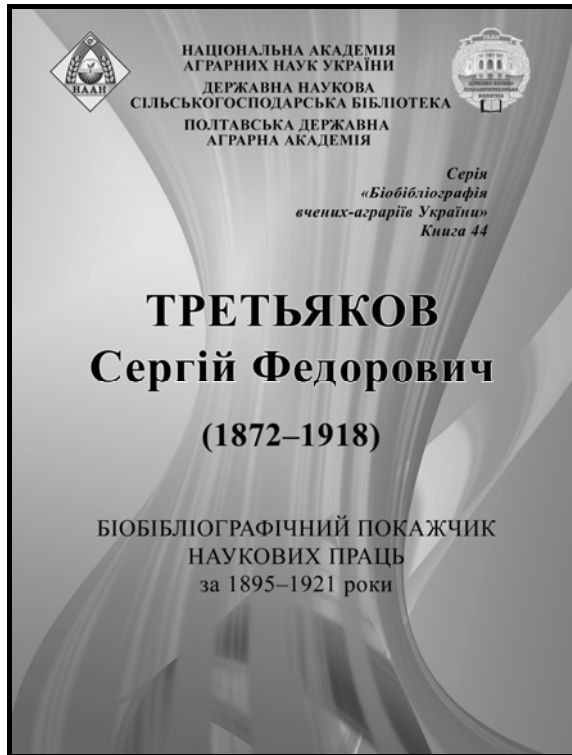

**ПРИСВЯЧЕНО ЗАСНОВНИКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ
ДОСЛІДНОЇ СПРАВИ ТРЕТЬЯКОВУ СЕРГІЮ ФЕДОРОВИЧУ ***

У 1998 р. Державною науковою сільськогосподарською бібліотекою НААН України на чолі з директором, членом-кореспондентом НААН, доктором сільськогосподарських наук, професором В. А. Вергуновим заснована серія видань «Біобібліографія вчених-аграріїв України».

Нещодавно серія поповнилася новою, 44-ою книгою, присвяченою висвітленню життєвого й творчого шляху видатного українського вченого-аграрія, одного з фундаторів сільськогосподарської дослідної справи України та Росії Сергія Федоровича Третьякова (1872–1918).

Укладачами біобібліографічного покажчика праць С. Ф. Третьякова стали В. А. Вергунов і полтавські науковці, викладачі Полтавської державної аграрної академії В. М. Самородов та Н. М. Опара. У книзі подано інформацію про основні віхи життєвого шляху, науково-організаційну і громадську діяльність кандидата природничих наук С. Ф. Третьякова. Це перше подібне видання, присвячене цьому непересічному досліднику сільського господарства.

Полтавці можуть пишатися тим, що чималий відрізок життя вченого (близько двадцяти років) пройшов на теренах Полтавщини. Росіянин за походженням (уродженець Орловської губернії), випускник природничого відділення фізико-математичного факультету Московського університету та сільськогосподарського відділення Новоолександрійського інституту сільського господарства та лісівництва, пов'язав свою долю з Полтавою, коли у 1898 р. проходив тут військово-повинність. Із того часу вперше почав співпрацювати з науковцями Полтавського дослідного поля та редакцією журналу «Хуторянин». З 1900 р. і до смерті з нетривалими перервами працював на Полтавському дослідному полі – першій постійнодіючій дослідницькій аграрній установі України й Росії, спочатку на посаді помічника директора, а з 1905 р. – директором, де проявив себе як здібний експериментатор і організатор. Тут він заснував одну з перших серед дослідних полів країни хімічну лабораторію, ентомологічний кабінет, вегетаційний будинок. Як зазначав академік І. В. Якушкін, С. Ф. Третьяков найвище в житті і вище життя свого цінував інтереси Полтавської станції. Саме це переконливо й всебічно розкриває рецензоване видання.

Слід зазначити, що С. Ф. Третьяков мав неабиякий педагогічний хист і чимало зробив для виховання послідовників. Учнями С. Ф. Третьякова вважали себе академіки М. І. Вавилов, О. Н. Соколовський, І. В. Якушкін, які свого часу були практикантами Полтавської сільськогосподарської дослідної станції.

Книга, в якій автори виклали нові, раніше невідомі аспекти біографії вченого, складається з декількох розділів. У першому подано основні дати життя та діяльності С. Ф. Третьякова, другий (під назвою «Життя та творчість для генезису класичної агрономії») знайомить із науковою, громадською й політичною діяльністю вченого, розкриває тісну співпрацю з природничо-історичним музеєм Полтавського губернського земства (нині – краєзнавчий музей), включає матеріали про увічнення пам'яті науковця на Полтавщині.

* Третьяков Сергій Федорович (1872–1918): біобібліогр. покажч. наук. праць за 1895–1921 рр. / Уклад.: В. А. Вергунов, В. М. Самородов, Н. М. Опара; наук. ред. В. А. Вергунов. – Полтава, 2011. – 136 с. (Серія «Біобібліографія вчених-аграріїв України», кн. 44).

РЕЦЕНЗІЇ

Особливий інтерес представляє розділ «Хронологічний показник публікацій вченого (1895–1921)». Творчий доробок С. Ф. Третьякова нараховує близько 300 праць, присвячених питанням агрономії, ґрунтознавства, землеробства, рослинництва, методики дослідної справи. Окремий розділ книги знайомить із літературою про життя й діяльність С. Ф. Третьякова. Привертає увагу надрукована в книзі перша наукова робота дослідника, що побачила світ у 1895 р. в «Известиях немецкого ботанического общества», ставши класичною роз-

відкою, що увійшла до підручників.

Значний інтерес у новому виданні викликає фотолітопис життя і діяльності С. Ф. Третьякова, який включає цікаві фотовідбитки вченого та його оточення, більшість із яких раніше не була відома.

Є впевненість, що книга, як багате інформаційне джерело, зацікавить науковців, викладачів, спеціалістів аграрної науки, всіх, хто має інтерес до історії розвитку сільськогосподарської дослідної справи в Україні й Полтавщині зокрема.

С. Л. Кизим,

завідувач відділу природи

Полтавського краєзнавчого музею